

Kulturdepartementet
v/ Nina Økland og Ellen S. Tauland
PB 8030 Dep.
0030 Oslo

Oversendt på e-post postmottak@kud.dep.no

Oslo 16. september 2011

Deres referanse: 2010/04018/ME/ME» DAS

Høringssvar – Utkast til endringer i forskrift – obligatorisk teksting av norske filmer -

Det vises til høringsbrev datert 6. juni 2011 vedrørende endringer i forskrift om tilskudd til audiovisuelle produksjoner og forslag om obligatorisk teksting av alle norske filmer.

Slik vi tolker lovforslaget vil en endring medføre at alle digitale kopier av norske filmer tekstes uten mulighet for visning av film uten undertekst. Et slikt vilkår oppstilles som et kriterie for å motta produksjons- eller etterhåndsstøtte.

Etter vår mening vil et slikt vilkår være et svært inngripende tiltak i regissørens opphavsrettigheter i selve filmverket. Det er regissør som er filmverkets opphavsmenn- og kvinner. Det å tekste en film utgjør en endring av åndsverket som krever opphavsmannens- eller kvinnens eksplisitte samtykke. Undertekst til enhver film vil medføre at filmens karakter endres og at publikums fokus i større grad dras vekk fra det visuelle i bildene og at publikum vil gå glipp av filmens detaljer. I tillegg vil en undertekst sjeldent kunne gjengi alle de nyanser den muntlige dialogen rommer og at dialogen derfor forringes gjennom underteksten. Disse elementene vil kunne ha en klar innvirking på den kvalitetsmessige opplevelsen for publikum og det bør derfor alltid være mulighet for å se filmen i sin originale form, dvs. uten undertekst, slik at filmverket kan oppleves på den måte regissøren hadde tenkt det.

Når retten til valg mellom teksting eller ikke teksting er beskyttet av åndsverksloven, vil en tvunget teksting innebære en konkret innskrenkning av den retten opphavsmannen har etter åndsverksloven. I det både produksjons- og etterhåndsstøtte er svært viktige støtteordninger for norsk film, vil et slik obligatorisk krav i realiteten bety at alle regissører mister noe av kontrollen med verket som åndsverksloven hjemler dem.

NFR er av den oppfatning at hensyn til tilgjengelighet for døve og tunghørte vil i alle tilfelle være sikret dersom man gjennom støtteordningen legger til rette for at det alltid skal være en kopi med undertekst slik at det er mulig for kinoer å sette opp forestillinger hvor filmen er tekstet eller ikke tekstet. På den måte ivaretas alle hensyn bak forslaget, uten at man gjennom tvang innfører en regelendring som i sitt resultat vil uthule opphavsretten til regissørene bak alle de norske filmene.

Etter vår mening er dette i tråd med det som fremgår i St. meld. nr. 22 (2006-2007) hvor teksten i seg selv legger opp til at dette er en "bør" bestemmelse og ikke en "skal" bestemmelse og at hovedregelen må være at norske filmer bør inkludere en mulighet for visning med tekst, men ikke at alle filmer må vises med tekst. Vi mener derfor at ordningen med obligatorisk teksting av alle kopier av alle norske filmer ikke har støtte i St. meld. nr 22 (2006-2007) og at det forslaget departementet har lagt frem blir for inngripende i forhold til selve filmverket og regissørens rettigheter.

Med vennlig hilsen

Lars Berg
Leder Norske filmregissører

Marit Vik (Sign)
Rådgiver Norske filmregissører

Kopi: Marit Kirkhus, Medieavdelingen